

Előfizetési árak helyben és vidéken:
 Egy évre - - - - - 12 korona
 Félévre - - - - - 6 korona
 Negyedévre - - - - - 3 korona
 Egyes szám ára - - - - - 12 fillér.
 Megjelenik vasárnap és csütörtök reggel.

HATÁRŐR

október 24. vasárnap

Szerkesztőség és kiadóhivatal
 Ujvidék, Petőfi-utca 47. szám.,
 ahová a lap szellemi s anyagi részét
 illető közlemények intézendők.
 Ilyen közleményeket és megkeresé-
 seket lapunk nyomdája is elfogad.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA.

Lapvezér: Teleki Arvéd gróf.

A kibontakozás akadályai.

Irta: Nemes Bertalan dr. orsz. képviselő.

Vasárnap telik vasárnap után. Népgyűlés van népgyűlés után.

Mindenik a kibontakozás érdekében.

Egyértelműleg követeli a magyar nemzeti banknak 1911-ben — az önálló vámsorompónak 1917-ben föllállítását.

Akár a polgárság rendezi a népgyűlést, akár a képviselő, akár egyik-másik képviselőjelölt.

A tény az, hogy a népgyűlések nagy érdeklődés mellett folynak le. 300-3000 ember van jelen.

De minden alkalommal távol van 700 vagy 7000 községbeli.

De mi ennek az oka?

A közös bank melletti lelkesedés? Dehogy. Hiszen akkor ily irányban is megnyilvánulna a polgárság követelése. A jelen állapotért való rajongás? Szó sincs róla. Akkor ez irányu nyilatkozásokat hétről-hétre közölnének a sajtóiroda organumai.

A közöny a hitetlenség folyamánya. Nincs bizalom a nemzeti mozgalom sikere iránt. Elkeseredés a korona, bizonytalanság a kabinet, elkedvetlenedés a parlament és kishitűség a társadalom magaviselete felett.

Nem is lehet csodálni.

A korona meghallgatott többséget, kisebbséget, de sem a többség véleményét nem respektálta, sem a kisebbség aggályait nem osztotta.

A többségre nem bizza a kormányt elvei miatt, a kisebbséget nem jogosítja fel házfelosztásra, mert az ujonnan összeülő parlamenti többség akarátát sem hajlandó elfogadni.

A kormány? lemondott a felmerült nézeteltérések miatt és mégis helyén van.

Csak parlamentárisan volt hajlandó vezetni az ügyeket. De csak míg a parlament összeült.

A képviselőház? ragaszkodik elveihöz, de ezeket határozat formájában mai napig kifejezésre nem juttatta.

A társadalom pedig az egész válságot olybá veszi, mintha nem is magyarosztrák, de orosz-japán túlekedésről volna szó. Erre egy pár példát:

A magyar nyelven megjelenő sajtó tanácsokat ad a darabontok beállítására. Szerkesztőjének semmi bántódása, más nap ugyanannyi olvasója, ahelyett hogy a cikkért felelős szerzőt és szerkesztőt társadalmilag lehetetlenitlenők.

Gunykakaj nélkül lehet műkurukodni és büntetlenül a nemzeti eszményeket kigunyolni.

A hazai iparcikk helyett „Hábig Wien“ jelzéssel ellátott árut megdöbbenéssel utasítom vissza és midőn kijelentem, hogy így magyar ipart felsegíteni nem lehet, mosolyogva vágja szemembe a belvárosi cég alkalmazottja, hogy „hazai iparcikkekre mi kérem, nem reflektálunk.“

Másutt ezért bojkottálnák, Zágrábban agyonütnék azt az alkalmazottat, aki a hazai iparpártolást ily lekicsinylő megjegyzéssel kíséri.

Meg kell változni mindennek. A kormány lemondási szándéka iránt kétségnek nem szabad lenni sem fent, sem lent.

Némelyek hitték, mások féltek tőle, hogy a kormány kijelentései dacára feltételei teljesítése nélkül helyén marad.

Már pedig csak annak a kormánynak van tekintélye, melyet elvei ellenére kormányzásra kényszeríteni nem lehet.

Ereje pedig csak annak a parlamentnek van, mely idejében határoz, eljárását mindenkor s annyiszor, amennyiszor hajlandónak mutatkozik a nemzet ítélete alá bocsátani.

Halogatásnak, késedelemnek helye nincs, mert az még a meglévő erőt is kétségessé teszi.

A folytonos halogatás egyesek helyzetén javíthat, nemzetekén soha. Cselekvés az egyetlen megoldás, inkább ma, mint holnap.

A társadalom pedig pusztítsa ki magából azokat, kik itt élve, itt meggazdagodva, a nemzeti erők tömörülésére, a magyar ipar erősítésére a tőlük telhetőt meg nem teszik.

Akkor kifejlődik az erős nemzeti öntudat és önbizalom s megtörik a zsarnokság hatalma, mely ma a bajoknak nem kuforrása, csak élelmes kizsákmányolása.

Az iparosok figyelmébe.

A budapesti technológia évről-évre tanfolyamokat rendez a vidéki iparközpontokon azon célzattal, hogy az iparosokat a szakmájukba tartozó dolgokkal elméletileg is megismertesse. E továbbképző tanfolyamokat valószínűságnak kell tekinteni az iparosokra nézve, mert anyagi megerőltetés nélkül oly tudáshoz jutnak, amit másként nem, vagy csak nagy idő és pénzáldozat árán szerezhethének

meg egyébként. Az állam meghoz minden áldozatot, csak hogy segítségére legyen közvetlenül az iparosnak és közvetve az iparnak.

A tanfolyam különböző osztályaiban előadják a fogalmazást, számtant, mértant, szabadkézi és ábrázoló rajzot, az építő ipari szakrajzot, továbbá a cipész- és szabó iparra vonatkozó ismereteket.

Teljes szabadságában áll az iparosnak választani a felsorolt tanfolyamok akármelyikét, sőt a miniszterium tovább megy és nem csak az iparosok előtt nyitja meg a tanulhatóság alkalmát, hanem kiterjeszti mindazokra, akik erre kedvet és hajlandóságot éreznek, föntartva természetesen az első helyet az iparosoknak. Nem lehet eléggé hangsúlyozni a tanfolyamok hasznát és előnyét, ahol úgy szólva ingyen kapja meg az iparos azt a tudást, amelyre igen nagy szüksége van.

Az elméleti tudásnak föltétlenül kísérelnie kell a gyakorlatit. Mennyivel bátrabban, biztosabban dolgozik az az iparos, aki tisztában van elméletileg azzal, amit gyakorlatilag el akar készíteni; vegyük csak pl. az asztalost: ha nincs egy kis ábrázoló tudása, nem tudja elkészíteni pár vonással a megrendelő szemelátára annak a szekrénynek, asztalnak, széknak keresztmetszetét, az egyes részek elhelyezését, a szekrény körülbelüli formáját, míg pl. aki egy ilyen ábrázoló mértani tanfolyamra, — mely kapcsolatos lesz az ugynevezett műhelyrajzok készítésével — beiratkozik, az megismerkedik olyan gyors könnyed ábrázolási módokkal, amelyekre önmaga kinos hosszas tapasztalatok árán jutna. Ezen tanfolyamok alatt tanult dolog fölhasználása nemcsak anyagi haszonnal, de időbeli megtakarítással is jár; az asztalos, lakatos vagy más fa- és fémpiparos elsajátítja átlag rövid idő alatt azt a módot, amivel könnyű szerrel megérteti magát. Az ábrázoló mértan a legjobban segít azon az emberen, aki sok szóval keveset mond, mert egy-egy keresztmetszet, hosszmetset a hosszas beszédnek elejét veszi, a rajz beszél, a vonalak mondják el helyette értelmesen, kézzelfoghatóan a dolog lényegét.

Az elkészítendő munka rajzát látva legnagyobb gyorsasággal tud számot vetni úgy a munka elkészítésének idejére, valamint az árára vonatkozólag. Nem rabolja idejét azzal, hogy órák hosszat töltsön el egy-egy elkészítendő munka rajzának megértésével.

Mennyire kinos dolog az, ha pl. a kezdő asztalos- v. lakatossegéd, de még mester is nem érti meg az ábrázolt rajzot vagy keilő tudás híján nem tudja a hiányt pótolni s csak akkor jön rá, mikor már a darabok elszabva fekszenek előtte. Azért kell felhasználni az állam nyújtotta kiváló alkalmat minden józanul és előre látóan gondolkodó iparosnak és ta-

BOGDÁNY és **TÁRSA**

Budapest,
 VI. Dálnok-utca 12. sz.
 Telefon 988.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatornázás és világítás berendező vállalat.

Ujvidék, Tökölly Imre-utca 11. Telefon 219.

nulni annyit, amennyit a modern ipar megkíván. Tanuljon minden iparos kivétel nélkül, mert nincs az a terhes kocsi, amelyre még egy kevés fel nem férne és nincs az az iparos vagy bármivel foglalkozó ember, aki minden dologban teljes tudással és tájékozottsággal rendelkeznek.

Egy dolgot tisztázzunk a továbbképző tanfolyam kérdésénél, t. i. azt, hogy ez nem segédek tanfolyama, hanem az iparosok továbbképzésére rendezett intézmény, mely az iparos tanulók kivételével minden iparost kíván tanítani. Az iparossegéd mellett egész bátran eltanulhat a mester is és viszont, mert ha tudásról van szó, ott nincs mellé- vagy alárendeltség, hanem egyenlő, azaz tanulni vágyó és tudni akaró egyének.

A vidéki technológiák működéséről összeállított statisztika az elsők közé sorozza Ujvidéket, mert az elmúlt évben elég szép számmal voltak a tanfolyamra jelentkezők, de azért még sem kielégítő a szám, mert Ujvidék város iparos voltát tekintve, több hallgatónak kellett volna lennie.

Azért intézzük e felszólítást, hogy az iparos osztály a saját jól felfogott érdekében támogassa a hasznos tanfolyamok ügyét, sőt azt hisszük, hogy nem lenne fölösleges az iparosok továbbképzésének ez ügyét az ipar-testületben tárgyalni, oly formában, hogy a testület küldjön ki mennél több hallgatót a tanfolyamok szakba vágó osztályaiba. Örömmel értesülünk, hogy a tavalyi tanfolyamok szabadkézai rajz csoportja olyan nagyszerű eredményt mutatott föl Kruspér István tanár kitűnő szakkeresetű vezetése alatt, hogy méltó azokhoz, kik folyton a szakszerűség elvét hangoztatják; mint halljuk, az *ábrázoló mértan* (kapcsolatban műhely rajzok készítésével) szintén más szakképzett embert kap. Most csak az iparos osztálytól függ felhasználni mindazon kedvezményeket, a melyekkel saját érdekeiket előmozdithatják, tudásuk gyarapításával. Tk.

A diplomás pálya tulzsufoltsága.

A magyar társadalomnak, kiváltképpen az értelmiségnek régi baja, hogy tulteng benne a jogi tudományok utján való kenyérkereset szeretete. A kispolgár, aki nagy kinnal érett-

ségistette fiát, rendszerint papot vagy fiskálist akar belőle faragni, mert szerinte a pap is könnyen él meg, meg a fiskális is. Miután azonban papnak csak megkötött számban vesszük föl az embereket, míg a jogi pályára mindenki mehet, természetes, hogy fölösleges erővel es a pálya rendelkezik. Százszámra járnak az ügyetlen ügyvédek a fővárosban és a vidék városaiban.

De azért a magyar társadalom nem okul. Budapesten a tudomány legfelsőbb csarnokát két hónapos csönd után ezernyi ifju ember elkéseregett csatakiáltásai töltik be. A tudományszomjas fiatalság, indexsel, zsebében kétszáz vagy két koronával és a lelkében kitűnő apai tanácsokkal felfegyverkezve, ostromolja a rektori hivatalokat, hogy minél előbb fölfogadott tagja legyen az Alma Maternek és hogy megtegye az első lépést azon az uton, amelynek legvégén a diploma pihen.

Az érettségizett ifjak legnagyobb része ezuttal is a jogi pályát keresi föl s mi sem természetesebb, mint hogy legalább nyolcvan százalékuk ügyvéd akar lenni.

Vagyonról, hatalomról és dicsőségről álmodoznak, a csalódásokra, a keserűségekre, a nyomorgás ezernyi változatára azonban ki gondolna közülük? S amíg reményektől repeső szívvel nézegetik a tantermeket, tudós tanárokat, az ügyvédek nagy serege nem győzi a jaggatást a koldussors miatt, ami végzetesen ránehezedett az ügyvédpályán szorongók nagy tömegére. Hét-nyolc évig kinlódik az ügyvéd, míg a diplomához juthat és amikor végre kézhez kapja az annyira áhított kutyabőr, folytathatja a kinlódást és a nyomorgást ott, ahol elhagyta. De akkor már legalább van diplomája és ez nagy dolog, mert Magyarországon a diplománál kezdődik az ember.

A szegedi kamara ügyvédjei a minap arról tanácskoztak, hogy az ügyvédek nem tudnak megélni, sokan vannak és rosszul fizetik őket. Szóval nincs kenyérük és ami kevés foka van, ahhoz is sok az eszkinó. Hiába tanácskoznak pedig, mert ha az egész országot betöltik is panaszokkal, akkor sem szüntethetik meg a pálya tulzsufoltságát s a jogászok száma évről-évre szaporodni fog mindaddig, amíg a magyar társadalom begyöpösödött koponyájú, hájas vezérei a diplomához kötik az embert.

A főhadnagy arca vérpiros lőn, miközben helyet foglalt és zavartan kereste a szavakat.

— „Ön nagyon téved Bényi ur, ha azt gondolja, hogy fizetni szándékom, ellenkezőleg, pénzért jöttem,“ sürgős szükségem van pénzre, azonnal, ebben a pillanatban!

Bényi szemöldökeit összehúzva, hideg tekintettel egykedvűen felel:

— „Főhadnagy ur, ez lehetetlen, Ön hitelt már teljesen kimerítette, sőt a határát is túllépte...“

— „De...“

— „Megismétlem: lehetetlen! Önnek négy nap múlva kötelezettsége van és helyzetét ismét megnehezíteni óhajtja? Nem vagyok rossz ember és nem kívánom Önnek a tönkremenetelét!“

A főhadnagy kézmozdulatot tett. Ez a vérszopó hivatkozik jószívűségére, akiért már oly számtalanszor pisztoly dördült és aki értelmetlen módon súlyos feltételek mellett segíti ki embertársait!

A fiatal tiszt e pillanatban megátkozta környezetét és szegénységét, amely e vérszopó kigyó hínárjába vetette.

Mint serdülő gyermek, a katonai nevelő intézetbe került és csakis mint kiváló tehetséget léptették elő soron kívül főhadnaggyá. A háromezer korona évi jövedelemből szépecs-

A szegény dlák is diploma után türtet a mivel legfényesebben mégis csak az ügyvédi címert lehet éhezni, addig körmöl harminc-negyven forintokért, míg eléri a célját. Akkorra már régen elkoptak a reményei, az évtizedekig tartó szűkölködés már letörölte arcáról a fiatal-ság zomancát és megfakulva, hajótörötten várja az első klienset, aki adós marad a négy koronás ügyvédi díjjal. Mikor azután rájön, hogy a négy koronás, bíróilag megítélt díjából nem tud megélni, — a tisztesség keskeny megyéjén kezd tojástáncot lejtetni, ha jól megy neki, míg le nem szédül az erkölcsi megsemmisülésbe.

HIREK.

Személyi hír. Dr. Balla Aladár főispán, ki a válság alkalmából hosszabb ideig Budapesten időzött, e hó 22-én az esti gyorsvonattal haza érkezett.

Városi tisztviselőink öröme. Balla Aladár közbenjárására a miniszter jóváagyta a törvényhatósági bizottság közgyűlési határozatát, mely szerint a nemzeti ellenállás ideje, 1905. és 1906. kétszeresen számíttatik be azon vár. tisztviselők nyugdíjába, akik az említett két évben a törvényhatósági bizottság tagjai voltak, ugy szintén a fogalmazói karnak, amennyiben e közgy. határozat hozatala idején olyan szolgálatban voltak, amelyre nézve a törvény viszonyosságot állapít meg.

Osztályi esték a télen. A Magyar Casino f. november 4-től kezdődőleg december 16-ig minden esütörtökön családi estét rendez; a vigalmi bizottság e héten küldte szét a meghívókat, amelyekben igen helyesen ismét az a kérelem intéztetik a hölgyekhez, hogy e családi estéken egyszerű ruhában sziveskedjenek megjelenni.

Uj honvédorvos. A helybeli honvédszázalálhoz az elismert képzettségű szemorvos, Dr. Pap Dezső ezredorvos lett áthelyezve. Dr. Pap jelenleg a honvédelmi miniszterium rendelkezése három havi külföldi tanulmányuton van és így új állását csak január hó közepe táján fogja elfoglalni.

Az újvidéki evang. „Tabitha“ nőegylet, mint már m. számban jeleztük, a reformáció

TÁRCA.

Dráma.

Beregi Ernő, a csinos külsejű főhadnagy magánkivül rohant fel a lépcsőkön a harmadik emeletre, — Bényi Izidor, a vörösszakálu uszorás lakására. A rozoga ajtót erősen belökte és megkönnyebbülten lélegzett fel, midőn az uszorás hirtelen megrémült arcát észrevette.

Bényi íróasztala mellett ült és vizsgálta a sok váltoszámadást, mindannyi bizonyítéka a kétségbeesett emberöknek. Közeledvén a hónapnak eleje, az uszorás a félelmek-félelmével figyelmeztette a megszorult embereket köteleységük pontos teljesítésére.

Midőn a belépő főhadnagy arcát észrevette, reszkető kezekkel az összes iratokat hirtelen az asztalfiókba lökte, a kulcsot reáfordította, azután pedig székéről felemelkedve, az uszorás speciális gunyomosolyával a főhadnagy elébe igyekezett, aki a feléje nyújtott kezét észrevehető ellenszenvvel vaskosan megszorította.

— „Ah Beregi főhadnagy ur!“ — kezdé az uszorás gunyomosolygós arccal — „Ön ezuttal szokatlanul pontos, sőt annál több, mert hiszen négy napja van hátra... ezt nevezem tisztességnek! Tessék helyet foglalni!“

kén élhetett volna, ha Budapestre nem helyezett; ott a drága városban hamarosan adósságba keveredett, amiben könnyelműsége is meglehetősen elősegítette. Mindennek dacára ugy kartársainak, mint felebbvalóinak feltétlen bizalmát és tiszteletét bírta, akik nagy jövőt jósoltak neki.

Beregi Ernő főhadnagy boldog vőlegény volt.

Ezredesének leányát, Ellát eljegyezte. Ezredese a pontosság és szigorú becsületesség mintaképe volt. Nagy vagyonnal rendelkezett. Beregi családi valamint anyagi viszonyait teljesen ismerte, azonban adósságairól mit sem tudott.

A főhadnagy irtózott a gondlattól is, ha majdan adósságai apósának tudomására jutnak.

Mindezekhez hozzájárult az ostoba eset is, mely őt a kényes helyzetbe sodorta. Könnyelműségében a kártyához folyamodott, midőn egyszerűbe ötszáz koronát vesztett. Mivel becsületlenségére fogadta, hogy ezen adósságát 24 óra alatt lerója és mivel pártnerje saját századosa volt...

Elitkolta undorát és könyörgően szölt Bényihez: — „Kedves Bényi — látja, nekem sürgős szükségem volna 500 koronára... Ön tudja, hogy néhány nap múlva esküvőm lesz, azután lefizetem Önnek összes tartozásomat“

emléktinne
disztermé
ünnepélyt
Melancht

Irén k. a.
rához. Be
sz. gy. e.
Ünnepi be
ev. s. lek
Zongorán
Schuchtar
Ludwig M
6. Zárda
ból. Wagn
gy. e. zen
Klein Mar
gyermek

Anyá
hivatalnál
21, még p

A vi
náses pém
biz. igazol
legtöbb a
a kifizette
belül a k
lehet élni.

Város
dr. város
gyelme n
egy üdvö
gazdagita
könyvtár.
egy kultu
nehezen i
tár rende
György va

A vá
fürdőben
a mérnöki
november
Mayer J
nalmányut
egyéb im
külföldi ta

Az
Egyesülés
órákor tar
melyre az

Bényi
nem lehet

Bereg
meiből a k

— „I
mondá —

Az usz

— „I
petten, „es

Várjon ké
egyszer..

— „I
— „E

— „I
Erre

uszorásnak

Beregi

és gyorsan

magában,

„hogy res

koronáért,
vesztene.

Beregi
velet kapo
kezők volt
napján hirt
Rettenetes

emlékünnepe alkalmából az „Erzsébet” szálloda dísztermében f. hó 30-án *tánccal* egybekötött *ünnepélyt* rendez. *Műsora* a következő: 1. *Melanchton*. Béni Gyulától, szavalja: Bauer Irén k. a. 2. Nyitány a „Prometheus” c. operához. Bethoventől. Előadja: a pétervárad 70. sz. gy. e. zenekara. 3. *Luther mint reformátor*. Ünnepi beszéd, tartja: Fábry János Bertalan ev. s. lelkész ur. 4. *Spanyol nyitány*. Kéltől. Zongorán előadják: Dr. Elschléger Dezső és Schuchtar Albin urak. 5. *Die Klosterbiebel*. Ludwig Manótól, szavalja: Fischer Hilda k. a. 6. *Járdndokok kara*. „Tannhäuser” c. operából. Wagnertől. Előadja a pétervárad 70. sz. gy. e. zenekara. 7. *Ájt.* Béni Gyulától, szavalja: Klein Margit k. a. A tiszta jövedelem szegény gyermekek felruházására fordítatik.

Anyakönyvi hír. Az újvidéki anyakönyvi hivatalnál e hó 15—2 bejelentett születések 21, még pedig 11 fiu, 10 leány; meghalt: 12.

A virilisták névjegyzéke. A városi tanács pénteken kifüggesztette a városi törv. biz. igazoló választmánya által helybenhagyott legtöbb adót fizetők névjegyzékét, mely ellen a kifüggesztés napjától számított 15 napon belül a bíráló választmányhoz felelővel lehet élni.

Városi könyvtár. Demetrovits Vladimir dr. városunk népszerű polgármesterének figyelmébe mindenre kiterjedően, most legutóbb egy üdvös intézménnyel akarja városunkat gazdagítani. Ugyanis megcsináltatja a városi könyvtárt. Régi hiányos és ezáltal pótolva és egy kulturálisan haladó várost enélkül ugyanis nehezen lehetett elképzelni. A városi könyvtár rendezési munkálataival dr. Tapavicza György városi tanácsost bízta meg.

A városi ártézi fürdő. A városi ártézi fürdőben serényen folynak a munkálatok és a mérnöki hivatal számítása szerint folyó évi november 15-én már megnyílhat is lesz. *Mayer József*, a fürdő bérloje több napi tanulmányutjáról visszatért és a berendezési és egyéb intézkedések megtétele után rövid külföldi tanulmányutra megy.

Az „Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés” f. hó 24-én, vasárnap délután 3 órakor tartja első őszi választmányi ülését, melyre az elnökség a t. választmányi tagokat

ez uton is meghívja. Az ülés főtárgya a kereskedők és iparosok állásfoglalása esetleges orsz. választások alkalmára.

Orsz. vásár. A legközelebbi újvidéki országos vásár okt. 30. 31. és nov. 1-én fog megtartani, még pedig az állatvásár a pirosi uton és arra — sertések kivételével — mindenféle állatok felhajtása véssmentes helyről meg van engedve, a kirakodó vásár pedig a Rákóczi Ferenc uton.

Sok a pályázó. A titeli kir. járásbírósnál üresedésben levő egy irnoki állásra nem kevesebb mint 91 folyamodvány érkezett be a kir. törvényszék elnökéhez.

Cukorral leforrázva. Az újvidéki cukorgyárban alkalmazott Sztricszevits Mileva 17 éves leány e hó 21-én karján és lábain könnyű égési sebeket szenvedett a 70% forró cukorlétől, amelylyel saját vigyázatlansága folytán leöntötte magát. Sebeit csakhamar bekötötték és mentőkocsin a kórházba szállították, ahonnan már más nap javultan kibocsátották.

Tűz. Friedmann Helén főtéri üzletében e hó 21-én délből vigyázatlanság következtében tűz támadt, melyet a házbéliek nyomában oltottak, úgy hogy a tüzet nem is jelezték és külső segítség nem is vált szükségessé. A tűz akként keletkezett, hogy a vasalóból kiöntött hamu közt levő parázs ráesett egy skatulyára, mely tüzet fogott.

Fizetése képtelen. A hitelezők bécsi védegyelete jelenti, hogy Török Károly újvidéki kalaposmester fizetése képtelenséget jelentett be. Az aktívák és passzívák összege még nincs megállapítva.

Sürgönyértesítés! Az amerikai gyémántkirály áruházában az összes remek kivitelű gyémánt- és ékszer-utánezatok rendkívül mélyen leszállított árban lesznek elárúsítva; azok a tárgyak, melyek eddig 2 forintért lettek eladva, most csak 50 krajcárba kerülnek. Raktáron vannak még pár ezer remek kivitelű gyűrűk, broszok, nyaktűk, kézelő-gombok, fülbevalók, karsatok, koljék, férfi és női láncok, cigarettaszípkák, dohány- és cigarettatárcák stb. Amerikai és svájci „Roskopf”-órák szintén bámulatos olcsóságért lesznek eladva; amelyek eddig 12 és 16 kor. volt láncsal együtt, most csak 6 kor.-nába kerül. Miután ily alkalom ez élet-

ben soha többé nem fog kinálkozni, ezért is ajánlatos a kiállított tárgyakat minden bevásárlás kényszere nélkül megtekinteni, mert ezen elárúsítás csak rövid ideig tart. *Amerikai gyémántkirály* Kossuth Lajos utca 37.

Famunkás szakgyűlés. Az újvidéki famunkások szabad szervezete ma, október 24-én d. e. 10 órakor a „Fehér ökörhöz” címzett vendéglőbe nyilvános famunkás szakgyűlést hirdet.

Kiss szerencsése nagy! A magy. kir. szab. osztálysorsjáték csütörtöki befejező húzásán a 6000,000 koronás főnyereményt a 96071 számú, 8/8-ban eladott sorsjeggyel ismét a hirneves *Kiss Károly* és Társa bank részv. társaság (Budapest, Kossuth Lajos u. 13.) szerencsés vevői nyerték, hol immár negyedszer nyerték meg a 600,000 koronás főnyereményt, nem hiába mondja a közmondás: „Kiss szerencsése nagy!”

Sirkosoruk és más díszek művészi összeállítását *Naeter* Lujza udvari virágkereskedése legelőnyösebben eszközöli. Budapest, VI. Andrassy-ut 7. Vidéki megrendelések nagy figyelemmel eszközöltetnek. Telefon 28—55.

Egy csaló letartóztatása. A kulai csendőrség letartóztatta *Krausz* Manó ügynököt, ki *Vajda* Mór álnéven ékes levélpapíron 42 délvidéki kereskedőtől fát, fűszerárut és más dolgokat rendelt, ezeket átvette és nyomban eladta, mikor pedig 14 nap mulva fizetnie kellett, a hitelezők nem találták meg. Az eddigi vizsgálat szerint *Krausz* 16,000 korona kárt okozott a kereskedőknek.

A természet óriási szolgálatokat tesz az emberiségnek, amennyiben sok betegség ellen szolgáltatja a segítőszereket. Egyike a tenger által nyújtott legjobb szereknek a csukamájolaj, melynek hátránya azonban az, hogy nagyon visszataszító íze van. A „*Scott-féle Emulsió*” formájában azonban a csukamájolaj is jóízű és könnyen emészthető, akár csak a tejfel; a csukamájolaj összes gyógyerejű tulajdonságai a „*Scott-féle Emulsióban*” nemcsak hogy megvannak, hanem még sokkal hatásosabbak is. Egy házbán sem szabad hiányoznia a „*Scott-féle Emulsió*”-nak. Kapható a gyógyszerárakban.

A „Háziorvos” c. népszerű egészségügyi folyóirat utolsó számai szenzációs tartalommal

Bényi egyhanguan felelé: — „nem — nem lehetséges!”

Beregi reszketve nyult sapkája után. Szemeiből a kétségbeesés tükröződött vissza.

— „Igy hát nem marad egyéb hátra — mondá — mint magamat főbelőni!”

Az uzsorás e szavak hallatára meghökken.

— „De főhadnagy ur!” mondá meglepetten, „csak nem fogja ezt elkövetni... Várjon kérem! talán kisegíthetem még ez egyszer... Hozott magával váltót is?”

— „Igen,” volt a válasz reá.

— „Ezer koronáról?”

— „Igen.”

Erre Beregi átnyújtá váltóját az öreg uzsorásnak, aki 450 kor. pontosan leolvast.

Beregi a pénzt olvasatlanul zsebre rakta és gyorsan távozott. „A nyomorult”, mormogá magában, miközben a lépcsőn lefelé haladt, „hogyan reszket félelmében a néhány ezer koronaért, melyet halálom esetén teljesen elveszítene...”

Beregi esküvője előtt néhány nappal levelet kapott az uzsorástól, — melyben a következők voltak tisztán olvashatók: „Esküvője napján hirt fog hallani rólam. Bényi Izidor”. Rettenetes izgatottság vett erőt rajta. Eszébe

jutott, hogy egy fizetési határnapot elmulasztott és egy emlékeztető levelet megsemmisített. Mit tehet elvégre az öreg uzsorás? Csak nem fogja tartozásait tudomására hozni apósának, esküvője napján? Egész napon át ily furcsa gondolatoktól övezve, estefelé az örületnek egy neme fogta el. Lelke halálos bosszút kívánt — a megrontójának. Maga előtt vért látott és úgy vélte hallani, mintha száz torokból egyszerre kiáltanák: Öld meg! öld meg! Késő este volt, midőn a főhadnagy az uzsorás ajtaján kopogott.

— „Ki az”, kérdé félénken egy hang.

— „Én vagyok”, mondá halkán Beregi.

— Az uzsorás néhány érthetetlen szót mormogott és kinyitotta az ajtót.

— A főhadnagy belépett.

— „Bocsásson meg — mondá — hogy ily későn alkalmatlankodom — adósságaim kifizetni jöttem...”

És a kabátja belső zsebébe nyult.

A vén uzsorás arca eleinte csodálkozást, majd szokatlan gyöngédséget, míg végre szeretettel fejezett ki.

— „Nos, hiszen emiatt éppen szükségtelen volt oly nagyon sietnie, én nem vagyok rossz ember, nem kívánok senkinek rosszat...”

— A szó megakadt a torkán, szánalma-

san végignézte a főhadnagyot, amikor az a tört hirtelen a vén uzsorás mellébe dőfte. Az uzsorás néhány kémszöveget tett és életlenül összerogyott. — A fiatal főhadnagy irtózáttal ugrott félre a kiszökkenő vérsugár elől. — Ügyes gyorsasággal az ajtót magára zárta és az íróasztalon az összes iratokat széjjelhányva, váltóit kereste. Egyet sem talált. Azonban kutatás közben egy címére szóló zárt borítékra akadt, mely váltóit és egy levelet tartalmazott.

A levél szövege a következő volt:

Kedves Főhadnagy Ur!

Ön most abban a korban van, melyben a fiam is, ha 18. éves korában el nem halálozott volna. Ön roppantul hasonlít reá. Az ön holnapi örömnapijához magam is hozzájárulni szándékozva, melléketben átszármaztatom Önnek összes váltóit. Vegye el tőlem ezeket barátsággal és legyen boldog. — Ezt kívánja önnek jóakarója

Bényi Izidor.

Beregi főhadnagy alétan dőlt egy székre.

Néhány pillanat mulva egy pisztolydurranás hallatszott.

— A berohanó házbéliek a szobában két holttestre akadtak. Ford. Sz. E.

jelentek meg. Októberi számában Dr. Fürst Zsigmondnak egy vidéki lelkész igazán megható levelére irt válaszában kívül Dr. Okolicsányi-Kuthy Dezső kir. tanácsos, egyetemi magántanárnak európai híré tapasztalatainak a tüdővérszról, — Dr. Kovács Aladár kir. tanácsos, a budapesti mentők igazgató-főorvosának a koleráról, — Dr. Szántó Manónak a pályaválasztásról stb. szóló nagyobb cikkein kívül a betegápolásról, a különféle stb. apró cikkei keltenek nagyobb feltűnést. Előfizetési ára évi 2 k. 40 f. Szerkesztőség és kiadóhivatal Andrássy-ut 27. — Mutatványszámot bárkinek is szívesen küld a kiadóhivatal.

A fülbevaló. Az ékszerviselésnek, különösen a fülbevalónak nagyon sok ellensége van, mert azt tartják, hogy a fülbevalót viselni barbárság. Természetesen nagyobb azoknak a száma, akik védelmére kelnek ennek az ósrégi szokásnak s abban a meggyőződésben vannak, hogy a fülbevaló vonzóvá teszi a női arcot. A két ellentétes vélemény között minden esetre meg kell találni az arany középutat. Akinek nagy füle van, az ne viseljen fülbevalót, ép úgy mint idomtalan durva kezű ember ne hordjon feltűnő gyűrűket. De viszont minden hölgy, akinek szép kis füle van, egészen nyugodtan viselhet izléses kis gyöngy vagy brilliáns fülbevalót. A fülbevalót már az ókor művelt népei is viselték, különösen a görögök, akiknek ezeréves női szobraikon láthatunk függőket. Egyes népeknél szokás, hogy a férfiak is viselnek fülbevalókat, melyekről azt tartják, hogy szembetegségtől óvja meg őket.

Magyar királyi szabadalmazott osztálysorsjáték. Mint már ismeretes, a magyar királyi szabadalmazott osztálysorsjáték már a lefolyt 24. sorsjátéknál az eddig kibocsátott 125,000 drb sorsjegy számát 15,000 sorsjeggyel csökkentette. Ezen csökkentés által a főelárusítók gyakran nem voltak abban a helyzetben, hogy a -- különösen külföldről -- későn beérkező megrendeléseket teljesítsék, miután a sorsjegyek közvetlenül az első osztály húzása előtt már el voltak árusítva. A most kezdődő 25. sorsjátéknál ismét csak 110,000 drb sorsjegy kerül elárusításra. A sorsjegyek ára és a nyereménytervezet is ugyanaz marad, mint a lefolyt 24. sorsjátéknál, miáltal minden sorsjegy nyeresi esélye a 600,000, 400,000, 200,000, 100,000 koronás stb főnyereményekre 12 1/2%-kal kedvezőbb, mint az előző sorsjátékoknál, amelyeknél még 125,000 sorsjegy került elárusításra.

A nő szervezetének épségben tartására főkellék a normális vérkeringés. Asszonyoknál és leányoknál gyakran előfordul, hogy a vérkeringés szabálytalan. A tapasztalat bizonyította, hogy es a rendellenesség többnyire a vérszegénységen és a vér rendellenes összetételén alapul. Ilyen esetben ajánlatos a **Ferromanganin**, mely hosszabb használat után teljes gyógyulást eredményez, különösen leányoknál, kik fejlődési korukban vannak, látunk feltűnő eredményt, ha ezt a szert rendszeresen használják. A vérszegénység minden esetében a Ferromanganin minden más szer fölé helyezendő. Ára üvegenként K 3.50. Kapható minden gyógyszertárban, de biztosan Ferromanganin Cie. Budapest, VI. király-utca 12. szám.

Naponta érkező osemego ujdonságok óriási választéka **Wagner csemege-üzletében** Ujvidék.

Messaline - és „Henneberg”
Radium - Selyem selyem, 135 kor.-tól
Loulsine - feljebb, bérmentve
Tafet - és vámmenteson.
Minta postafordul-
tával.

Megrendelések bármely nyelven intézendők:
Seidenfabrikt. **Henneberg in Zürich.**

Közgazdaság.

Gyenge buzatermésünk okai.

Sok igaza van a magyar gazdának, amikor a silány buzatermések okául a mostoha időjárási viszonyokat állítja oda, de nincs mindenben igaza. — Önmagában — jobban mondva, hibás gazdasági rendszerében is keresse az okokat, mert a helytelenül folytatott gazdálkodás legalább is annyiban járul hozzá a rossz termésekhez, mint a rossz időjárás.

Egyik legnagyobb hiba, amit gazdáink elkövetnek, hogy igen sokan még ma sem alkalmaznak tarlóhántást, hanem a tarlókat csak késő ősszel vetés alá szántják fel. Ennek az eljárásnak — egyebektől eltekintve — az a nagy hátránya van, hogy az augusztusban rendszeren beálló szárazság annyira kiszáritja, amennyire megkeményíti a talajt, hogy azt felszántani nem lehet s ennek következtében meg kell várni az őszi esőzéseket, hogy a vetésre valamennyire is elő lehessen készíteni a talajt, a nagyon elkésett vetés pedig már jó termést nem adhat. Ha ellenben a tarlót a tárcsás boronával feltörjük, avagy ennek hiány eke segítségével vékonyan leszárítjuk azonnal aratás után, akkor egyszerű a hajszeveség megszakításával több víz marad a talajban, tehát legalább némi nedvességet megtart az, másrészt az őszi száritás szárazság esetén is könnyen végezhető az össze nem tömődött talajon s így idejében vethetünk, ami már magában véve is biztosítja a jobb termést. El ne mulasszuk tehát a tarlótörést s erre a célra lehetőleg tárcsás boronát használjunk.

Ne kísérletezzünk külföldi buzákkal, mert a magyar buza egyszerűen jobban tűri a szárazságot, másrészt késői vetés esetén tavasszal legjobban bokrosodik s legkorábban érik be, ami rendkívül fontos dolog, különösen az alföldön, ahol június végén oly nagy hőség szokott beállni, hogy a későn érő buza ennek következtében összetöporodik, megszorul. — Azonban használjunk tiszta egészséges vetőmagot s ne sajnáljuk időközönként a magcsere-re némi áldozatot hozni. — Különösen pedig abban az esetben, ha bármi oknál fogva csak későn tudunk vetni, ne sajnáljuk a vetőmagot, vessünk sűrűn, mert a ritka vetés sanyaru viszonyok között jobban bokrosodik ugyan, de későn érik s korai forróság esetén csut terem.

Egy további nagy hiba, hogy a kikelt buza ápolására a magyar gazda nagyon kevés szult a pl. buzáját még az esetben sem gyomlaltatja tavasszal, ha az nagyon gyomos. Pedig különösen a gyenge vetés nem képes gyomokkal megbirkózni s egy-két métermázsával bizonyosan kevesebb termést ad, mintha idejében meg lett volna gyomlálva, miáltal nemcsak a beárnyékolástól mentettük volna meg, de attól is, hogy a gyom a talaj tápláló anyagát elszívja. — Végül még egy nagyon fontos dolog van, amit figyelmen kívül hagyni nem szabad s ez a trágyázás kérdése. Ha minden munkáját jól megadtuk is a talajnak, mégsem adhat az jó termést, ha nincs kellő

trágyaerőben. S mert a közvetlen istállótrágyában a buzavetés megdől, a legmelegebben ajánlható, hogy közvetlenül a vetőszántás előtt 150 kg. szuperfoszfátot szórjanak ki kat. holdanként, mert számtalan tapasztalat igazolja, hogy a szuperfoszfát a termést nagyon is hasznóhajtóan növeli. Sőt abban az esetben, ha az illető talaj 2—3 év óta nem kapott istállótrágyát, a szuperfoszfát hatását nitrogén-trágyával is jelentékenyen fokozhatjuk, olyan módon, hogy ugyancsak vetőszántás előtt 60 kg. kénsavas ammóniakot is adunk, hogyha nincs a földben méz, azt így lehet megtudni, hogy sósavval leöntve a mézszegény föld nem pezseg — vetés után 20 — tavasszal pedig 40 kg. chilisalétromot szórunk ki. Ez utóbbi eljárás csak az esetben ajánlható, ha a föld sovány, ha ellenben a föld kövér, elegendő a szuperfoszfát is, amely egymagában is 2—4 mm-val fogja a termést fokozni.

Nyilt-tér*).

Több rosszakaróm a városban azt a hirt terjeszti rólam, hogy fizetésképtelen volnék. Erre egy válaszom van, hogy a *hir alávaló hazugság* és annak terjesztőjét gazembernek tartom. — Ez a megbélyegző címe addig maradjon meg neki, amíg fizetésképtelen nem leszek.

Ujvidék, 1909. október 22.

Récsel Gusztáv
szállodás.

*) H rovathan közlöttékert nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Kiméljen meg az olyan nyilatkozattól,

hogy mindent megkísérelt és hogy semmi sem használt önnek. Használt talán Fay valódi szodeni ásványpasztilláját is? Nem, mert különben nem lenne ilyen számalomraméltóan meghülve. De nekem szükségem van emberemre az üzletben és nem járja, hogy mindenki otthon maradjon hurutjának kiizzadása végett. Vegyen Fay-féle valódi szodeni ásványpasztillát meg szabadul a huruttól — azt sem tudja, hogyan és a dolgát is végezheti. Egy skatulya ára csak 1 k. 25 fill. és olcsóbban és kényelmesebben egyáltalán nem is szabadulhat meg a huruttól. Kapható minden szakmába vágó üzletben. De bármiféle utánzatot határozottan vissza kell utasítani.

Vezérképviselő: Ausztria-Magyarországra: W. Th. Guntzert, Wien, IV. Gr. Neugasse, 17.

Felelős szerkesztő: **Pap Sándor.**
Laptulajdonos: **Balla Árpád.**
Igazgató: **Zanbauer Ágoston.**

Egy elegáns butorozott

utcai szoba előszobával, külön bejáratattal, a honvéd laktanyával szemben kiadó. *Vásár-utca 4. szám.*

VACK PÉTER.

SZULTÁN FORRÁS

A húgyhajtó és húgysavoldó vizek királya, bór- és dús lithion-tartalmu ásványvíz.

Kiváló vegyi összetétele következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyagbajok esetében, valamint cukorbetegségeknek, eszós bántalmaknál; továbbá a légző- és emésztőszervek hurutos bajainak gyógyítására

Igazgatóság: Budapest, IV. Ferencz József-rakpart 22.
Külföldi elosztó: **EPERJES.**

Ujvidéken kapható minden fűszerkereskedésben.

VÁRANDÓS ANYÁK

erősíti és az erősítéssel egyidejűleg üdítő szert találnak a

Scott-féle csukamajolaj Emulsióban.

Gyors és erőteljes hatása meglep és gyönyörködtet mindenkit. Bevétele kellemes, emésztése könnyű.

Egy kísérlet meg fogja Önt győzni, hogy az Ön esetében is mily jótékony hatása.

Szoptatás esetében a Scott-féle Emulsió elejét veszi a bogyadtságának, bőségesen bidtosítja a tejet és rózsás és virágzó arcává teszi a gyermeket.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb. Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér. Kapható minden gyógyszertárban.



Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védőjegyet — a halászt — kérjük figyelmeztetni.

1909
Tisz
közöns
80. sz
költöz
1—5

Uj
mely áll
kamráb
Böve
Ujvidék

Hölg
A na
torkodon
nő
magnag
és franc
Tová
a franci
szakerök
hogy abb
kényesel
tem. Mit
összes
nagyra
hessem.
Bees
5—6
Ujvidék

13728/1909
Árv
A tite
könyvi hat
déli takar
vacski Péte
elleni 1100
folytatott v
az 1881. é
ben ezenn
déli szerb
Hermann
korona, Ká
rona, 3300
lakos 500 k
korona, Vj
rona, Kovil
3150 koron
rona, Heim
kátyi szerb
800 korona
gazdasági r
lékaiból ál
az ujvidéki
járásbírósa
tén a kátyi
Dobanovac
néven felv
2 helyrajzi
put dülőben
2133 (2) b
szögöl szá
korona be
fog adatni.
Határn
napjának a
zához kjtü

Átköltözés!

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy II. Rákóczi Ferenc-ut 80. sz. alól *Jemplom-utca 5. szám alá* költöztem át.

Kiváló tisztelettel
Kovács Lidia,
okl. vár. szülésznő.

1-5

UTCAI LAKÁS,

mely áll 3 szoba, előszoba, konyha és élel-kamrából, 1910. február 1-ével kiadó.

Bővebbet: *Özv. Dr. Pressburgerné* Ujvidéken Eötvös-tér 5. 1-3

Hölgyeknek fontos!

A nagyérdemű hölgyközönségnek bátorodom tudomására hozni, hogy

női divattermemet

megnagyobbítottam és külön-külön angol és francia osztályt létesítettem

Továbbá párisi és bécsi modelleket és a francia szabású toalettekben elsőrangú szakerőket személyesen szereztem be úgy, hogy abban a helyzetben lehetek, hogy a legkényesebb ízlést és igényeket is kielégíthetem. Mindamelllett *olcsó árakat* csinállok s összes igyekezetem oda irányul, hogy nagyra becsült megrendelőimet kielégíthessem.

Becses pártfogásukat remélve, vagyok legmélyebb tisztelettel

5-6

WEITH HERMANN
női divatterme.

Ujvidék II. Rákóczi Ferenc-utca 28. sz. I. em.

13728/1909. tk. sz.

Árverési hirdetés.

A titeli királyi járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az ujvidéki takarékpénztár végrehajtónak Dobanovacsai Péter kátyi lakos végrehajtást szenvedett elleni 11000 korona tőke és járuléka iránt folytatott végrehajtási ügyében, nem különben az 1881. évi LX. t.-c. 166-167 §-a értelmében ezennel csatlakozottnak kimondott ujvidéki szerb takarékpénztár 4600 korona, Gross Hermann ujvidéki lakos 2200 korona, 1400 korona, Kárpát Géza ujvidéki lakos 3000 korona, 3300 korona, Messer Salamon ujvidéki lakos 500 korona, dr. Gavanszky Tivadar 4800 korona, Vig Vilmos ujvidéki lakos 4800 korona, Kovilyi első takarékpénztár 800 korona, 3150 korona, Zikmund és Társa cég 491 korona, Heim Fülöp ujvidéki lakos 1200 korona, kátyi szerb takarékpénztár mint szövetkezet 800 korona, 9400 korona, a cservenikai mezőgazdasági népbank 2100 korona, tőke és járulékaiból álló követelésének behajtása végett az ujvidéki kir. törvényszék és a titeli királyi járásbíró mint telekkönyvi hatóság területén a kátyi 1391 számú telekkönyvi betétben Dobanovacsai Péter (nős Vojnovity Máriával) nevével felvett, A kereszt 2 sorszám 2133 (2) helyrajzi szám 1 hold szántó n Temerinszki put dülöben 359 korona, a kereszt 3 sorszám 2133 (2) b helyrajzi számú 1 hold 800 négyszögöl szántó a Temerinszki put dülöben 539 korona becsáron nyilvános árverés útján el fog adatni.

Határnapul 1909. évi november hó 22. napjának délelőtt 9 órája Káty község házához kijűzettek oly hozzáadással, hogy az

ingatlan ezen határnapon a becsáron alul is el fog adatni.

Kikiáltási ár a fenti becsár, a melynek 10%-át a venni szándékozók készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi 3333. számú igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt a kiküldöttnek átszolgáltatni kötelesek.

A kir. kincstár, valamint az 1889. évi XXX. t.-c. 10 §-ának második bekezdése alapján adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított s Budapesten székelő részvénytársaságok és szövetkezetek, valamint az 1889. évi XXIII. t.-c. alapján alakult központi hitelszövetkezet bánatpénzt letenni nem kötelesek.

Kelt Titelen, 1909. augusztus 12 ik napján.
A titeli kir. jbiróság mint tkvi hatóságnál.

Dr. Petrovits, kir. jbiró.

A SZÉPSÉG!

Minden hölgynek kétségtelenül legfőbb vágya hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját előhessen, megragad minden alkalmat és a legképtelenebb dolgokkal kenegeti arcát. — A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak, hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre teszi arcát úgy, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Gutori Földes Kelemen aradi gyógyszerész Margit-Créméjével ért (különösen Francia- és Németországban), sok embert arra bír, hogy ez a világhírű, **ártalmatlan és az arc minden tisztatlansága** (szepő, májfolt, kiütések stb.) ellen pártatlan és csodálatosan ható szert utánozzák. Természetes, hogy ez senkinek sem sikerül, mert a Margit-Crémé készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s épen azért, mert a titkot soha senkire nem bízta, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a Margit-Crémé mindig egyforma, annak kidolgozása a leg gondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos. Óvakodjunk tehát arcunkat mindenféleképpen kengetni és használjunk oly szert, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül **biztos és ártalmatlan szert az arc szépségére és a szépség megőrzésére.** Ez a világhírű szépségkészítő a Földes-féle Margit-Crémé, mely már 4-5 napi használat után teljesen átalakítja az arc bőrét, eltünteti a **szepőket, májfoltokat, kiütéseket, bőrátkát, milósszort, arc- és kézörösséget.** Az arc ideális szép üde és ifju lesz s amellet a Margit-Crémé teljesen **ártalmatlan.**

Ára: kis tégely 1 korona, nagy tégely 2 korona, Margit-szappan 70 fillér és Margit poudér (fehér rózsza és crém színben) 1 K 20 fillér. Ezen szerek mindegyike külön is használható. A földes-féle Margit-Crémé kapható a világ minden nagyobb gyógyszer-tárában, ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így címezve írni: **Földes Kelemen** gyógyszerész, Arad. Kapható Ujvidéken: **Grossinger Károly, Lukács Zsigmond, Nenadović Vi., Vulos János, Klein Oszkár** drogeria. 7-8

8476 tkv. szám 1909.

Árverési hirdetés.

A sajkásszentiváni népbank részvénytársaság 9289/1909. és 8476/1909. számú körvényére a titeli kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a sajkásszentiváni népbank részvénytársaság végrehajtónak, Stein Gábor sajkásgyörgyei és Deszpotov Jován mozsori lakos végrehajtást szenvedett ellen 290 és 313 korona tőke és jár. iránt folytatott végrehajtási ügyében, nem különben az 1881. évi LX. t.-c. 166-167 §-a értelmében ezennel csatlakozottnak kimondott Ujvidéki takarékpénztár 300, 3000, 500 koronás, a sajkásgyörgyei 333 és 999 hrszu betéti ingatlanokra Obecsei kerületi hitelbank részvénytársaság 2160, 300, 2500, 1000, 500, 600, 600, 1800 korona s járból, Bácsföldvári első takarékpénztár 2000, 500, 2000, 1200, 2050 korona, obecsei első takarékpénztár 3000, 3600, 600, 300, 300, 600, 600, 500, 300, 450, 400, 400, 200, 500, 100, 600, 50, 1500, 140, 800, 2000, 200, 2000, 600, 380, 600, 670 járból Maronics Sándor sajkáslakos lakos 86 korona 10 fillér, (a sajkásgyörgyei 333 és 999 számú betéti ingatlanokra vonatkozólag) követelésének behajtása végett az ujvidéki kir. törvényszék és a titeli kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság területén a sajkásgyörgyei 999. számú betétben Stein Gábor nevével felvett A I. 1-2

sorsz. 915 hrszu 583 négyszögöl kert a beltelekben és 916 hrszu 397 ö. i. sz. ház 125 négyszögöl udvarral 361 kor., II. a sajkásgyörgyei 333 számú betétben A I. 1-2 sorsz. 905/2 hrszu 284 négyszögöl kert a beltelekben a) 906 hrsz 526 ö. i. sz. ház 91 négyszögöl udvarral 66 kor., b) 1 sorsz. 905/1 hrszu 556 négyszögöl kert a beltelekben 130 kor., c) II. 1-2 sorsz. 1268 hrszu 652 négyszögöl kert a beltelekben 1269 hrszu 479 ö. i. sz. ház 288 négyszögöl udvarral 3008 kor. becsáron nyilvános árverés útján el fog adatni. III. Továbbá mozsori 122 számú betétben Deszpotov János nevével felvett A I. 1-2 sorsz. 419 hrszu 267 négyszögöl kert a beltelekben 420 hrsz 282 ö. i. sz. ház 212 négyszögöl a) udvarral 288 korona, b) 1 sor 366 hrsz. 327 ö. i. sz. házhely 478 négyszögöl 133 kor., c) 2 sorsz. 1724/1 hrszu 6 hold 1012 négyszögöl szántó a tagosbirtok III. dülöben 1475 k, d) 3 sor 1742/2 hrszu 1 hold szántó a tagosbirtok III. dülöben 222 kor., e) 4. sorsz. 2480 hrszu szántó a szőlőkben 1002 négyszögöl 96 kor., f) 5 sorsz. 2895 hrszu 1438 négyszögöl szántó a szigeteken artér 121 korona, g) 6 sor 3135 hrszu 1 hold 546 négyszögöl szántó a lapályban artér 206 kor. becsáron nyilvános árverés útján el fog adatni.

Határnapul a sajkásgyörgyei ingatlanokra vonatkozólag 1909. november hó 20. napjának d. e. 9 órája Sajkásgyörgye községéhez és a mozsori ingatlanokra határnapul 1909. évi november 20. napjának d. e. 9 órája Mozsor községéhez kijűzettek oly hozzáadással, hogy az ingatlan ezen határnapon becsáron alul is el fog adatni.

Kikiáltási ár a fenti becsár, a melynek 10%-át venni szándékozók készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. é. 3333. számú I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-ának értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt átszolgáltatni kötelesek.

A kir. kincstár, valamint az 1889. XXX. t.-c. 10. §-ának második bekezdése alapján adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és Budapesten székelő részvénytársaságok és szövetkezetek, valamint az 1898. évi XXIII. t.-c. alapján alakult központi hitelszövetkezet bánatpénzt letenni nem kötelesek.

Köteles vevő, ha magasabb ígértet tett a becsárnál az 1908. évi LX. t.-c. 21. §-a értelmében a letett bánatpénzt az általa ígért ar ugyanannyi százalékáig kiegészíteni, ellenkező esetben ígérete figyelmen kívül s az árverésben, mely haladéktalanul folytatattatik, részt nem vehet.

A fenti ingatlanok a kikiáltási ár két harmadánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

A vevő köteles az árverési vételárat 2 egyenlő részletben és pedig az elsőt 15 nap alatt, a másodikat 30 nap alatt az árverés jogerejétől számítva és pedig mindig az árverés napjától számított 5% kamatokkal együtt a titeli kir. adóhivatal mint bírósági letétpénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Titelen, 1909. évi május hó 15-én.

A kir. jbiróság, mint tkvi hatóság.

Dr. Wagner kir. albiró.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszert, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult **köszvénynél, oszúznál és meghűléseknél.**

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevételekor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.



Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a
Réthy ^{főle} _{pekete} **cukorkánál.**
Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjük, mivel sok haszontalan utánzata van.
1 doboz 60 fillér.
Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

MÁV. 299092/909. szám Fiv.

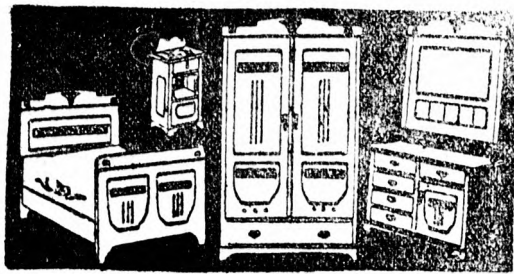
HIRDETMÉNY.

Közhirre tesszük, hogy a Rákospalota-Ujpest állomáson áru- és kocsitorlás folytán beál-

lott rendkívüli forgalmi viszonyokra való tekintettel, kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak f. évi október hó 18-án 81061. sz. alatt kelt engedélyével, a vasuti üzletsabályzat 63. §. (3.) 2., valamint a vasuti áru fuvarozásra vonatkozó nemzetközi egyezmény 14. cikkéhez tartozó végrehajtási határozmányok 6. §. (3.) 2. pontja alapján, az érvényben levő szabályzatszerű szállítási és póthatáridőkön kívül úgy a magyar, osztrák és bosznia-hercegovinai,

mint a nemzetközi forgalomban f. évi október hó 22-étől kezdve visszavonásig:
a Rákospalota-Ujpest állomáson fel- és kiadásra kerülő teherdrúkra — élő állatok, friss hus, gyümölcs, friss főzelék és tojásküldemények kivételével — még további 5 napi időleges szállítási póthatáridő fog alkalmaztatni.
Budapest, 1909. október hó 20-án.

Az igazgatóság.



NÁLUNK

minden hitelképes,
tisztességes egyén

B U T O R

szükségletét olcsón és könnyű fizetési feltételek mellett szerezheti be.

GROSZ és KRAUSZ

nagy áruháza a „Tigrishez“

Telefon 24. UJVIDÉK. Telefon 24.

Gyermekkosci különlegességek.

11-50



Hirdetmény.



Emmel közhirre tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügminiszterium ellenőrző közegei a Magyar Királyi Szab. Osztály sorsjáték (XXV. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak. — A Magyar Kir. Pénzügminiszterium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.

Huszonötödik Sorsjáték.

110,000 sorsjegy, 55,000 nyeresemény,

Első osztály		Második osztály		Harmadik osztály		Hatodik osztály	
Betét 12 korona		Betét 20 korona		Betét 32 korona		Betét 24 korona	
Huzás: 1909. nov. 18. és 20.		Huzás: 1909. dec. 14., 15. és 16.		Huzás: 1910. jan. 11., 12. és 13.		Huzás: 1910. március 23-tól április 21-ig.	
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Lognagyobb nyeresemény szerencsés esetben 1.000,000 Egy millió korona.	
1 á	80000	1 á	70000	1 á	80000	1 jutalom kor.	60000
1 á	20000	1 á	25000	1 á	30000	1 nyeresemény	40000
1 á	10000	1 á	10000	1 á	20000	1 á	20000
1 á	5000	1 á	5000	1 á	15000	1 á	10000
3 á 2000	6000	3 á 8000	9000	3 á 10000	30000	1 á	80000
5 á 1000	5000	5 á 2000	10000	5 á 5000	25000	1 á	60000
8 á 500	4000	8 á 1000	8000	8 á 2000	16000	1 á	50000
30 á 300	9000	20 á 500	10000	10 á 1000	10000	1 á	40000
100 á 100	10000	110 á 300	33000	120 á 500	60000	2 á	30000
3350 á 40	134000	4850 á 80	348000	4850 á 130	630500	2 á	25000
3500 nyer. Korona 268,000		4500 nyer. Korona 528,000		5000 nyer. Korona 916,500		4 á	20000
Negyedik osztály		Ötödik osztály				5 á	15000
Betét 40 korona		Betét 32 korona				25 á	10000
Huzás: 1910. február 8., 9. és 10.		Huzás: 1910. márc. 2. és 3.				50 á	5000
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona			405 á	2000
1 á	90000	1 á	100000			760 á	1000
1 á	30000	1 á	30000			1140 á	500
1 á	20000	1 á	20000			30600 á	200
1 á	15000	1 á	15000			33,000 nyer. és jutalom.	Korona 10.555,000
3 á	30000	3 á	30000				
5 á	10000	5 á	10000				
8 á	5000	8 á	5000				
10 á	2000	10 á	2000				
120 á	1000	120 á	1000				
120 á	500	120 á	500				
4850 á	170	8850 á	200				
5000 nyeresemény	Korona 1.120,500	4000 nyeresemény	Korona 1.076,000				

Az I. osztály huzása 1909. november hó 18. és 20-án tartatik meg. A huzások a Magyar királyi állami ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a huzási teremben. Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztály-sorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1909. évi október hó 24-én

Magy. kir. Szab.
Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Lukács. Hazay.

MUSCHONG-BUZIASFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ
ÜDÍT-GYÓGYÍT

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fűvény-képződésnél a légutak és a kiválasztó szervek huertos bántalmainál kiténő hatásának bizonyult.

Orvosilag ajánlva.

Képviselőt és főlerakat: Dietzgen Imre s
 5-10 Fla cégnél Ujvidék.

Acélgörredőnyt



I-a minőségű aján-
 lunk karteilen kívül,
 azonkívül

faredőnyöket
 (ablaknak, ajtónak),
 lécredőnyöket
 (különböző színekben.)
 ponyvaszerkezeteket
 stb.

E. S. Rosentals Erben
 Bécs (Wien XV. Rosi-
 nagasse 19.

ROPS

biztonsági
 gyorsfőző.
 Tűzveszély
 kizárva.



Ha felborul, elalszik

Szesz ki nem folyhat.

Szeszfogyasztásban igen takarékos.

Kapható minden jobb vasárú és ház-
 tartási cikkokat árusító üzletben.

Ha valahol nem kapható, szívóskodjék
 hozzánk fordulni.

Képes prospektus ingyen és bérmentve.

ROPS Fémárú Részv.-Társ.

BUDAPEST, V., Kátsó-Vác 74. 78.

Helybeli elárusítók:

Regényi István, Vogel Henrik,

Tóth Antal, Anton Georgievic,

Josef Kiesz & Sohn, Dietzgen

Imre fiai, Leopold Berner.

10-50

Globin
 cipőtisztítószer
 legszebb



fényt adja,
 a bőrt puhán és
 egészen tartja.

16170. szám.

Kig. 1909.

Hirdetmény!

Ujvidék szab. kir. város tanácsa köshirre teszi, hogy a kiszácsi-uti katonai-barakkokban levő kantinehelyiségek hasznóbérbeadása céljából folyó évi október hó 29-én d. e. 10 órakor a város gazdasági ügyosztályában nyilvános szóbeli árverést tart.

Árverezni szándékozók kötelesek az árverés megkezdése előtt 200 (kettőszáz) koronát bánatpénz fejében az árverés vezetésével megbízott hivatali közeg kezébe letenni.

Árverezők ajánlataikkal a tanács döntéséig kötve maradnak.

A tanács fentartja magának a jogot, hogy az ajánlatok között a felajánlott hasznóbérre való tekintet nélkül szabadon választhasson.

Az árverési feltételek a város gazdasági ügyosztályában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Utóajánlatot el nem fogadunk.

Ujvidék szab. kir. város tanácsának 1909. évi október hó 10. napján tartott üléséből.

Dr. Demetrovics Vladimír,
 polgármester.

1-2

Wagner Testvérek

UJVIDÉK.

FÜSZER-, KÁVÉ- ÉS CSEMEGE-KERESKEDÉS.
 CSEMEGE-ÁRUKBAN DÉLMAGYARORSZÁG
 LEGNAGYOBB ÉS LEGVÁLASZTÉKOSABB
 RAKTÁRA.

Ingyen!

Ingyen!

A Richter-féle

Horgony-Kőépítőszekrények

és Horgony-Hidépitőszekrények



1-2

uj képes árjegyzéke épen most jelent meg. Fontos tájékoztató azon szülők számára, akik gyermekeiknek a híres eredeti gyártmányt beszerezni akarják. A beküldés bérmentve eszközöltetik Richter A. Ad. és Ta., kir. udv. és kamarai szállítók által Bécs, I. Operng. 16. A Horgony-Kőépítőszekrények valamennyi játékaru-üzletben készletben vannak, azonban csakis „Horgonynyal” ellátott szekrényeket fogadjunk el.

Üzlet áthelyezés!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy üzletemet

Kossuth Lajos (Fő)-utca 23. szám

alá fogom áthelyezni.

Az átköltözködést megkönnyebbitendő, az összes arany-, ezüst, és ékszer árut, fali, zseb, inga-, ébresztő, stb. órákat, valamint argentor-ezüst, Chinaezüst és mindenfajta optikai árut

meglepően olcsó áron bocsátom eladásra.

Mindenkinek saját érdekében áll tehát ezen alkalmat felhasználva rendkívül olcsón bevásárolni. — Mindenféle régiségeket veszek, u. m.: régi porcellant, képeket, pénzeket stb. stb.

Tisztelettel **KRAUSZ SAMU**,
 órás, ékszerész, látszerész UJVIDÉK, Ferenc József (fő)-tér 3. szám
WAGNER Testvérek-féle házban.

SZERÉMI BOROZÓ

43-50 UJVIDÉKEN.

- Kenyér-utca 23. szám -
a Központi Hitelintézettel szemben

Ebben a borozóban kizárólag Schwarz József úr legkitünőbb saját termései borai saját főzési bartörkölye és szilvioriumi Kamenicán a Paraga hegyen fekvő 20 holdas szőlőjéből poharankint és zárt palackokban mérsékelt áron kerülnek kimerésre. ---

Megrendelések hordókban 50 litertől feljebb Schwarz Testvérek c. irodájában Haltér 12. alatt felvételnek. ---

Az előzőben lehet jó és olcsó ételeket kapni.

Matkovitsszobafestő
és mázoló**Rókus**KOSSUTH LAJOS-UTCA 45.
ÖRMÉNYTEMPLOMHÁZ.**Özv. Illy Jánosné szül. Monasevity Darinka**

okl. szülésznő,

ki másfél évtizedig a pécsi bábaképző-intézetben mint baba és főápolónő alkalmazva volt, b. tudomására hozza a t. közönségnek, hogy most itt

Ujvidéken Szücs-utca 23. sz. a.
(Lakás: Lásár-utca 5.)folytatja a gyakorlatát. *Masseurozást* is
3-3 teljesíti.**Eredeti Meidinger
kályhák.**

Öntött vas kályhák. Chamotte-kályhák. Meidinger caloriferes. Takarék- és asztaltűzhelyek. Összes kályhaalkatrészek. Szelelőző rácsok legolcsóbb gyári áron

Erlich kályhagyár részvénytársaságIroda és raktár: Budapest, VII., Dohány-utca 12. Gyár: VII., Fogarasi-ut 6.
Telefon 60-08. 1-4

Futókocsik, kétkerekű kocsik, homok-futókocsik, hajtókocsik, vadászati hajtókocsik, coupék nyitott és félfedeles kocsik, tandem kocsik, omnibuszok mentőkocsik, halottaskocsik

valamint mindennemű

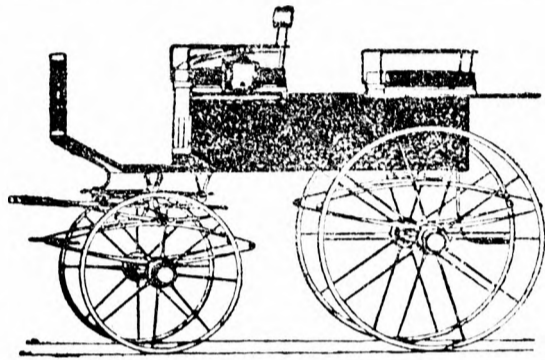
luxus- és üzleti- kocsik a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig.

Első délmagyarországi kocsik- és gőzhajtógyár gőzfűrésztelep

REICH MÁTYÁS ÉS LEBHERZ KÁROLY

Megyei — interurbán Telefon 134.

UJVIDÉK, (a Limán-on).

**Hajlított kocsialkatrészek nagyban gyártása.**

Használt kocsik javíttatnak vagy becseréltetnek.

... Legújabb kitüntetés: ...
... London 1908. arany érem. ...

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Mint föelárusító
csak eredeti
árban árúsítok
sorsjegyeket.**HUZÁS MÁR**
NOVEMBER HÓ 18. és 20-án
KEZDŐDIK!**HUZÁS MÁR**
NOVEMBER HÓ 18. és 20-án
KEZDŐDIK!A hivatalos nyeremény-
jegyzéket minden felszámítás nélkül is, a huzás után azonnal megküldöm.

HA

kevés pénzzel

nagy

nyereményhez

akar jutni,

vásároljon

VIG

bankháznál

Sorsjegyet!

5-12

**VIG VILMOS
BANKHÁZA**

A MAGY. KIR. SZABADALMAZOTT OSZTÁLYSORSJÁTÉK

FŐELÁRUSÍTÓJA

UJVIDÉK, KOSSUTH LAJOS-UTCA 50. SZÁM.

TELEFON: 149.

TELEFON: 149.

Árak: $\frac{1}{8}$ k. 1'50 $\frac{1}{4}$ k. 3'— $\frac{1}{2}$ k. 6'— $\frac{1}{1}$ k. 12'—A megrendelés
kérem azonnal feladni,
meri röviddel a huzás
előtti sorsjegyeim rend-
szerint már mind el-
vannak adva.**HUZÁS MÁR NOVEMBER HÓ 18. ÉS 20-án KEZDŐDIK.****NYEREMÉNYEK — A LEGNAGYOBB ÖSSZEGET IS — AZONNAL KIFIZETTETNEK.**Pontos, megbízható
és
Figyelmes
Elintézés.